

bijlage

Wnb; vergunning; overwegingen

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Natuur en Biodiversiteit
Behandeld door

Datum

Bijlage nummer 1
Horend bij kenmerk DGAN-NB/18049210
Datum
Contactpersoon

Inhoud

1	ONDERWERP AANVRAAG	2
2	PROCEDURE.....	2
3	WETTELIJK KADER.....	2
3.1	Relevante artikelen Wet natuurbescherming.....	2
3.2	Bevoegdheid.....	2
3.3	Vergunningplicht.....	3
4	INHOUDELIJKE BEOORDELING	4
4.1	Afbakening	4
4.2	Aangevraagde activiteiten	6
4.3	Bestaande situatie.....	7
5	CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING.....	7

1 ONDERWERP AANVRAAG

U heeft op 7 december 2017 vergunning aangevraagd voor diverse onderhoudswerkzaamheden op het terrein van het Exportstation Hilvarenbeek (hierna: het exportstation). U vraagt tevens vergunning aan voor het gebruik van het exportstation.

In de realisatiefase worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Het vervangen van 5 inwendig lekkende HTL afsluiters en van 2 uitwendig lekkende actuatoren;
- Het reviseren van afsluiters;
- Het plaatsen van isolatiekoppelingen;
- Het verwijderen van ankerblokken om de sluiting van de betonconstructie te verhelpen.

De werkzaamheden worden in twee fasen uitgevoerd. De totale doorlooptijd van de werkzaamheden bedraagt in totaal 140 werkdagen ofwel 20 weken.

De aangevraagde activiteit kan tot effecten leiden op de beschermde natuurwaarden van het Natura-2000 gebied Kempenland-West.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de voorgenomen activiteit wordt korthedshalve verwezen naar bijlage 2 bij de aanvraag.

2 PROCEDURE

Op 11 december 2017 (kenmerk: B170046) ontving ik uw aanvraag.

Bij brief van 21 december 2017 (kenmerk: DGAN-NB/17207890) heb ik u verzocht de aanvraag aan te vullen. De gevraagde aanvulling heb ik van u op 22 december 2017, 12 januari 2018, 31 januari 2018 en op 14 februari 2018 per e-mail ontvangen.

3 WETTELIJK KADER

3.1 Relevante artikelen Wet natuurbescherming

In relatie tot de betrokken Natura 2000-gebieden zijn in deze relevant de artikelen 2.7, lid 2, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) en 2.8, lid 1, artikel 2.9, lid 5 tot en met 8 van de Wnb, artikel 2.7, lid 1, sub b, van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb).

De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'wet- en regelgeving'.

3.2 Bevoegdheid

De voorgenomen activiteit valt onder artikel 1.3, lid 1, onder a, sub 5, van het Bnb, luidend: 'aanleg, uitbreiding en, voor zover van toepassing, inrichting,

alsmede wijziging, gebruik, beheer en onderhoud van het landelijke gastransportnet, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel n, van de Gaswet.’ Op grond van artikel 1.3, lid 5, van de Wnb, de artikelen 1.2 en 1.3 van het Bnb en het Besluit mandaat, volmacht en machtiging voor LNV 2017 (Staatscourant 15 november 2017, nr. 65924), in samenhang met het Besluit ondermandaat, volmacht en machtiging voor het directoraat-generaal voor Agro en Natuur van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2017 (Staatscourant 22 november 2017, nr. 67554), zijn de (plaatsvervangend) directeur van de directie Natuur en Biodiversiteit van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, alsmede het MT-lid van de genoemde directie wiens werkterrein het betreft, namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gemachtigd inzake de besluitvorming over vergunningaanvragen op grond van artikel 2.7, lid 2, van de Wnb.

3.3 Vergunningplicht

De aangevraagde activiteiten kunnen mogelijk de kwaliteit doen verslechteren van of een significant verstorend effect hebben op de in hoofdstuk 4 genoemde beschermde natuurwaarden. Datzelfde geldt voor de bestaande situatie.

3.3.1 Vergunningplicht aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten zijn aan te merken als een project in de zin van artikel 2.7, lid 2, van de Wnb dat, afzonderlijk of in cumulatie met andere plannen of projecten, kan leiden tot significante gevolgen (gevaar) voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura-gebied. Het betreft de uitvoering van bouwwerken of de totstandbrenging van andere installaties of (materiële) werken en andere (materiële) ingrepen in het natuurlijke milieu of landschap die de toestand van een plaats wezenlijk kunnen veranderen. De door u voorgenomen werkzaamheden zijn te beschouwen als één project omdat zij onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb is het verboden om zonder vergunning projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Deze beoordeling dient plaats te vinden aan de hand van de voor de betreffende habitattypen of de leefgebieden van kwalificerende soorten vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen.

Voor projecten die significant negatieve gevolgen voor een Natura 2000-gebied kunnen hebben volgt de vergunningplicht direct uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Deze eis is omgezet in de artikelen 2.7, tweede lid, 2.8, eerste en tweede lid, alsmede 2.8, derde, vierde, vijfde en zesde lid, van de Wnb. Voor dergelijke projecten dient eerst een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Het bevoegd gezag verleent pas toestemming als uit die passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zullen worden aangetast.

Voor projecten die zeker geen significante negatieve gevolgen, maar wel schadelijke effecten kunnen hebben en voor 'andere handelingen' geldt een lichtere vergunningplicht, gebaseerd op het verslechtingsverbod van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.

3.3.2 Vergunningplicht bestaande situatie

Het bestaande exportstation is aan te merken als een project (fysieke ingreep in het natuurlijk milieu die de toestand van een plaats wezenlijk verandert) waarvoor toestemming is verleend voor de Europese referentie datum.

De Europese referentiedatum is de datum waarop de verplichting van de passende beoordeling op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn door Nederland had moeten worden toegepast:

- voor Natura 2000-gebieden die als speciale beschermingszones op grond van de Habitatrichtlijn zijn aangewezen (Habitatrichtlijngebieden) is de referentiedatum: de datum van plaatsing van het Natura 2000-gebied door de Europese Commissie op de lijst van gebieden van communautair belang bij haar beschikking van 7 december 2004;
- voor Natura 2000-gebieden die als speciale beschermingszones op grond van de Vogelrichtlijn zijn aangewezen (Vogelrichtlijngebieden) is de referentiedatum de datum van nationale aanwijzing van het betreffende Vogelrichtlijngebied, of als de aanwijzing dateert van vóór 10 juni 1994, is dat 10 juni 1994.

Blijkens jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) geldt een vrijstelling van de vergunningplicht ingevolge artikel 6, lid 3, Habitatrichtlijn voor projecten, waarvoor toestemming is verleend vóór de Europese referentiedatum.¹

Uit het arrest in de zaak-Stadt Papenburg volgt dat ingeval toestemming is verleend voor een project vóór de Europese referentiedatum en er dus een vrijstelling geldt van de verplichtingen uit artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn, de uitvoering van het project vanaf de Europese referentiedatum wel valt onder de beschermingsverplichting van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn. Deze verplichting is, zoals hiervoor aangegeven, in Nederland geïmplementeerd door middel van een lichtere vergunningplicht.

4 INHOUDELIJKE BEOORDELING

4.1 Afbakening

Gebied

Het plangebied ligt in de directe omgeving (binnen 3 kilometer) van het Nederlandse Natura-2000 gebied Kempenland-West en de Belgische Speciale

¹ ABRvS 31 maart 2010, zaaknr. 200903784/1, HvJEG 23 maart 2006, zaaknr. C-209/04 (Commissie/Oostenrijk) en 14 januari 2010, zaaknr. C-226/08 (Stadt Papenburg)

Beschermingszone Turnhouts Vennengebied. Kempenland-West grenst direct aan het plangebied. Het Turnhouts Vennengebied ligt op 450 m van het plangebied. Het Natura 2000-gebied Regte Heide & Riels Laag is gezien de relatief grote afstand tot het plangebied (6,5 kilometer) niet in de beoordeling meegenomen.

Gevolgen

Ten behoeve van de beoordeling van de gevolgen van de aangevraagde activiteiten is in het door de Antea Group opgestelde rapport 'Natuurtoets Exportstation Ravenstein – Hilvarenbeek' (hierna: de Natuurtoets) geïnventariseerd welke in redelijkheid denkbare typen gevolgen onderzocht moeten worden. Dit betreft:

- Effecten van verzuring en vermessing als gevolg van stikstofdepositie.

De Natuurtoets geeft aan dat significant negatieve gevolgen van oppervlakteverlies, verandering van de dynamiek substraat, verdroging, optische verstoring, verstoring door mechanische effecten (betreding) en verstoring door geluid en trillingen op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Natuurwaarden

De natuurwaarden die door de genoemde gevolgen beïnvloed kunnen worden zijn:

- Habitatrictlijn:
 - Habitattypen: stuifzandheiden met struikhei (H2310), zwak gebufferde vennen (H3130), zure vennen (H3160), beken en rivieren met waterplanten subtype waterranonkels (H3260A), vochtige heiden subtype hogere zandgronden (H4010A), droge heide (H4030), blauwgraslanden (H6410), pioniervegetaties met snavelbiezen (H7150) en vochtige alluviale bossen subtype beekbegeleidende bossen (H91E0C);
 - Habitatsoorten: kleine modderkruiper (H1149) en drijvende waterweegbree (H1831).

De diverse beschermde waarden en de relevante instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken Natura 2000-gebied staan vermeld op www.rijksoverheid.nl ('Onderwerpen' > 'Landbouw, natuur en voedsel' > 'Natuur en Biodiversiteit' > 'Natura 2000').

Conclusie afbakening

Ik ben van oordeel dat de afbakening van het gebied, gevolgen en natuurwaarden dat door de aangevraagde activiteiten beïnvloed zou kunnen worden, in de Natuurtoets op een juiste wijze heeft plaatsgevonden.

Eén conclusie geeft aanleiding tot het plaatsen van een opmerking. Dat betreft de constatering dat met het leggen van rijplaten over de (tijdelijke) inrit die over een zeer smalle strook van Kempenland-West gaat lopen, verandering van de dynamiek substraat en verstoring door mechanische effecten kan worden voorkomen. De Natuurtoets concludeert dat vervolgonderzoek vanuit de Wnb niet aan de orde is.

Deze conclusie onderschrijf ik. Hoewel ter plekke van de smalle strook geen habitattypen aanwezig zijn acht ik het gewenst om de uitvoering van de hierboven

beschreven maatregel te borgen. Met dat doel verbind ik aan de vergunning een nader voorschrift (voorschrift 12).

4.2 Aangevraagde activiteiten

Stikstofdepositie

De aangevraagde activiteiten kunnen blijkens de uitgevoerde natuurtoets leiden tot verslechtering van de kwaliteit van habitats, omdat zij stikstofdepositie veroorzaken op daarvoor overbelaste habitats van het Natura-2000 gebied Kempenland-West en de Belgische Speciale Beschermingszone Turnhouts Vennengebied.

Op 25 januari 2018 heeft een berekening plaatsgevonden met AERIUS Calculator.

In het Besluit natuurbescherming is weergegeven dat de grenswaarde 1 mol N/ha/j bedraagt. Deze algemene grenswaarde wordt verlaagd naar 0,05 mol N/ha/j als blijkt dat voor een hectare van een stikstofgevoelig habitat nog 5% of minder van de depositieruimte voor grenswaarden beschikbaar is. Van het Natura 2000-gebied Kempenland-West is de grenswaarde aangepast naar 0,05 mol N/ha/j. Deze aanpassing per gebied is gepubliceerd op de website PAS.bij12.nl. De maximale depositie die de onderhoudswerkzaamheden veroorzaken (deze betreft 0,69 mol N/ ha/j), ligt boven de grenswaarde. Hierdoor is voor deze activiteit een vergunning nodig voor stikstofdepositie. Uit de uitdraai van AERIUS Register blijkt dat er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is. Met het programma aanpak stikstof (hierna: het programma), de gebiedsanalyse, de berekening met AERIUS Calculator en de registratie in AERIUS Register acht ik de stikstofdepositie als gevolg van deze activiteit voldoende passend beoordeeld. Ik deel deze ontwikkelingsruimte conform de berekening met AERIUS Calculator toe ter hoogte van de stikstofdepositie in het jaar waarin deze het hoogst is.

Het programma is niet van toepassing op Natura 2000-gebieden in het buurland België. Er geldt wel een verplichting om de stikstofeffecten van activiteiten in Nederland voor buitenlandse Natura 2000-gebieden te beoordelen. Voor de beoordeling van de effecten op het Vogelrichtlijngebied Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout waarbinnen ook Habitatrichtlijn-(deel)gebieden zijn gelegen en dat onderdeel vormt van het Natura 2000-gebied Turnhouts Vennengebied, hanteer ik hetzelfde toetsingskader als in België wordt gebruikt. De hoogste depositie op het hiervoor genoemde Natura 2000-gebied is 0,41 mol N/ha/j. Blijkens de Natuurtoets zijn de berekende waarden lager dan de drempelwaarde (5% van 429 mol/ha/j) welke grens door het Vlaamse bevoegd gezag als grenswaarde wordt gehanteerd. Daarmee kan ik voor dit project een vergunning verlenen, omdat ik tevens de zekerheid heb verkregen dat het project niet leidt tot verslechtering van de kwaliteit van habitats of significante verstoring van soorten.

4.3 Bestaande situatie

Er is een Hinderwetvergunning verleend voor het exportstation op 19 december 1968, dus ruim voor de Europese referentiedatum. Bij voortzetting van (het gebruik van) het exportstation in ongewijzigde vorm is de in paragraaf 3.3 beschreven vrijstelling van de verplichtingen uit artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn in beginsel ook op het exportstation van toepassing.

Uit het dossier blijkt echter dat op 30 augustus 2010 een revisievergunning is verleend op grond van de Wet milieubeheer voor het vervangen van de bestaande condensaattank van 5 m³ door een condensaattank van 10 m³.

Het gaat om een projectmatige wijziging van na de Europese referentiedatum, die heeft geleid tot extra stikstofdepositie op daarvoor gevoelige habitats. Dat betekent dat vanaf dat moment niet langer uit kon worden gegaan van de vrijstelling van de verplichting uit artikel 6, lid 3, Habitatrichtlijn en een passende beoordeling had moeten worden gemaakt. Dat is naar verwachting ten onrechte niet gebeurd.

Om dat gebrek te herstellen zal nu een vergunning worden verleend voor de bestaande stikstofdepositie met verwijzing naar de algemene passende beoordeling van het PAS en de op gebiedsniveau opgestelde passende beoordeling, in casu de gebiedsanalyse voor Kempenland-West. Daarbij geldt dat de bestaande depositie van het exportstation, die wordt veroorzaakt door vervoersbewegingen van en naar het exportstation en geringe, deels incidentele emissies van aardgas, is meegenomen in de achtergronddepositie van de passende beoordeling van het PAS en dus niet kan leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken. Waar het gaat om de effecten van de bestaande stikstofdepositie op de Belgische Speciale Beschermingszone Turnhouts Vennengebied, hiervoor geldt het door het Vlaamse bevoegde gezag gehanteerde toetsingskader waarbij de drempelwaarde (5% van 429 mol/ha/j) niet mag worden overschreden. Gezien de aard van de bestaande depositie kan worden gesteld dat dit niet het geval is.

Conclusie

Op basis van het bovenstaande concludeer ik dat de aanleg en het gebruik van het exportstation, inclusief de aangevraagde wijzigingen, niet zullen leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Kempenland-West en de Belgische Speciale Beschermingszone Turnhouts Vennengebied.

5 CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde vergunning, onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.